

Αύριο είναι Πρωτομαγιά και την πρώτη ημέρα του Μαΐου γιορτάζουμε δυο γεγονότα.

Γιορτάζουμε τη μέρα των εργατών και είναι αφιερωμένη στην εξέγερση των εργατών στις Η.Π.Α το 1886, η οποία έχει καθιερωθεί επίσημα πλέον σαν ημέρα αργίας.

Την Πρωτομαγιά του 1886, τα εργατικά συνδικάτα στο Σικάγο ξεσηκώθηκαν διεκδικώντας το δωρο και καλύτερες συνθήκες εργασίας με σύνθημα «Οχτώ ώρες δουλειά, οχτώ ώρες ανάπαυση, οχτώ ώρες ύπνο». Τουλάχιστον 400.000 άνθρωποι συμμετείχαν στις απεργίες που γίνονταν σε όλη την χώρα και πάνω από 80.000 στο Σικάγο.

Στην Ελλάδα η πρώτη διαδήλωση την Πρωτομαγιά έγινε το 1892 και το 1893 όταν περίπου 2.000 εργαζόμενοι κατέβηκαν στους δρόμους ζητώντας οχτάωρο, Κυριακή αργία και κρατική ασφάλιση στα θύματα εργατικών ατυχημάτων.

Την Πρωτομαγιά, γιορτάζουμε επίσης τη μέρα των λουλουδιών και της Άνοιξης, μια αρχαία εορτή, την οποία τιμούμε και σήμερα φτιάχνοντας στεφάνια.

Η γιορτή των λουλουδιών και της Άνοιξης, η αρχαία Πρωτομαγιά, η οποία πήρε σιγά-σιγά κι επίσημη μορφή.

Τα λεγόμενα Ανθεστήρια, ήταν η πρώτη επίσημη γιορτή ανθέων των Ελλήνων, η οποία ιδρύθηκε πρώτα στην Αθήνα και στη συνέχεια και σε άλλες πόλεις της Ελλάδας, όπου κατά την τελετή κατευθύνονταν προς τα ιερά πομπές με κανηφόρες, που κουβαλούσαν λουλούδια.

Αργότερα, με το πέρασμα των αιώνων, η αρχική έννοια της Πρωτομαγιάς χάθηκε και τα έθιμα επιβίωσαν απλώς ως λαϊκές γιορτές στις οποίες συμπεριλαμβάνονται περιφορά δέντρων, πράσινων κλαδιών ή στεφάνων με λουλούδια, χορός γύρω από ένα δέντρο ή ένα στολισμένο κοντάρι-γαϊτανάκι.

Πρωτομαγιά – έθιμα

Στην Ελλάδα το πιο διαδεδομένο έθιμο είναι η δημιουργία του πρωτομαγιάτικου στεφανιού από λουλούδια κομμένα από τους αγρούς. Παραλλαγή του εθίμου εντοπίζεται και στην αρχαιότητα, όταν στο πλαίσιο της εορτής των Θαργηλίων, οι συμμετέχοντες έπαιρναν ένα πράσινο κλαδί που μόλις είχε πετάξει φύλλα, το τύλιγαν με ταινίες και επάνω του κρεμούσαν σύκα, ψωμί, φλασκιά με λάδι, κρασί και μέλι, συμβολίζοντας την ζωή, την υγεία, την καλή τύχη, την καλή σοδειά και την ευφορία. Στην πάροδο των χρόνων, βέβαια, το έθιμο άλλαξε πολλές φορές για να πάρει τελικά τη μορφή που έχει σήμερα.

Στη σύγχρονη εποχή, απαλλαγμένοι από τέτοιου είδους συμβολισμούς, το στεφάνι της Πρωτομαγιάς αποτελεί περισσότερο μία ευχάριστη δραστηριότητα για τα παιδιά τα οποία απολαμβάνουν την ημέρα χωρίς σχολείο και προσπαθούν να φτιάξουν το ομορφότερο στεφάνι της γειτονιάς. Το κρεμούν στην πόρτα ή το μπαλκόνι όπου και το κρατούν μέχρι τις 23 Ιουνίου, παραμονή του Αη Γιάννη του Κλήδονα, οπότε και το καίνε.

Η παράδοση θέλει τους αγρότες να φτιάχνουν από μόνοι τους τα πρωτομαγιάτικα στεφάνια με κάπως διαφορετικό τρόπο από αυτόν που έχουμε συνηθίσει. Στη Σέριφο, ήδη από το βράδυ της πρωτομαγιάς, κρεμούν στην πόρτα του σπιτιού τους ένα στεφάνι από λουλούδια, προσθέτοντας όμως και τσουκνίδες, κριθάρι και σκόρδο.

Στην Αγιάσο της Λέσβου, φτιάχνουν στεφάνια από όλα τα λουλούδια και βάζουν μέσα “δαιμοναριά”, άγριο χόρτο με πλατιά φύλλα και κίτρινα λουλούδια για να δαιμονίζονται οι γαμπροί.

Στα μέρη της Μικράς Ασίας σε κάθε στεφάνι έβαζαν, εκτός από λουλούδια, ένα σκόρδο για τη βασκανία, ένα αγκάθι για τον εχθρό κι ένα στάχυ για την καλή σοδειά. Το μαγιάτικο στεφάνι στόλιζε τις πόρτες των σπιτιών ως του Αϊ – Γιαννιού του Θεριστή και τότε, το καίγανε στις φωτιές του αγίου.

Στην Κέρκυρα, ένα νησί που φημίζεται για τις ξεχωριστές της παραδόσεις και για τους ανθρώπους της που παραμένουν πιστοί σε αυτές, το Μαγιόξυλο έχει την τιμητική του. Οι κάτοικοι περιφέρουν έναν κορμό κυπαρισσιού, σκεπασμένο με κίτρινες μαργαρίτες που γύρω του έχει ένα στεφάνι με χλωρά κλαδιά. Με το μαγιόξυλο αυτό, οι νέοι εργάτες ντυμένοι με κάτασπρα παντελόνια και πουκάμισα και κόκκινα μαντήλια στο λαιμό βγαίνουν στους δρόμους, τραγουδώντας το Μάη.

Σε πολλές περιοχές της Ελλάδας το πήδημα στη φωτιά είναι μία απαραίτητη τελετουργική διαδικασία που θα αποτρέψει τις αρρώστιες εξασφαλίζοντας την καλή υγεία. Νέοι και γυναίκες μεγάλης ηλικίας μαζεύονται την παραμονή της Πρωτομαγιάς, μόλις δύσει ο ήλιος και ανάβουν φωτιές με ξερά κλαδιά που έχουν συγκεντρώσει αρκετές μέρες πριν.

Όσο η φωτιά είναι αναμμένη οι γυναίκες χορεύουν κυκλικούς χορούς γύρω από τη φωτιά και τραγουδούν παραδοσιακά τραγούδια για την Πρωτομαγιά. Τα νέα παιδιά, αφού βρέξουν τα μαλλιά και τα ρούχα τους, πηδούν πάνω από τις φωτιές σαν μία συμβολική πράξη που αποσκοπεί στο να διώξει τον χειμώνα και την αρρώστια. Στην συνέχεια όλοι παίρνουν έναν δαυλό από φωτιά και την πηγαίνουν στο σπίτι τους για να φύγουν όλα τα κακά.

Ένα πολύ θεατρικό έθιμο είναι η Ανάσταση του Μαγιόπουλου, που το συναντάμε σε περιοχές όπως ο Βόλος, το Ζαγόρι Ηπείρου, ο Καστανιάς Στυμφαλίας κ.α. Ανά περιοχές μπορεί να το ακούσετε ως Φουσκοδένδρι ή Ζαφείρη. Ένας έφηβος παριστάνει στους αγρούς τον πεθαμένο Διόνυσο. Οι κόρες του χωριού του τραγουδούν τον “Κορμό” ένα θρηνητικό τραγούδι με σκοπό να τον αναστήσουν και μαζί με αυτόν και ολόκληρη τη φύση.

Η Πρωτομαγιά είναι μία από τις λίγες αργίες που δεν κρύβουν κάποιο θρησκευτικό λόγο και οι ιστορικές πηγές αποκαλύπτουν ότι είναι ένα έθιμο που εντοπίζεται από τα βάθη των αρχαίων χρόνων.

Είτε πιστεύουμε είτε όχι στις συμβολικές διαστάσεις των εθίμων αυτών, δεν παύουν να αποτελούν ένα σημαντικό κομμάτι της λαογραφικής μας παράδοσης που μας επιτρέπει να ξεφύγουμε από την καθημερινότητα και να απολαύσουμε τη φύση που βρίσκεται στα καλύτερά της.

Να μην αντιγραφεί στο τετράδιο το κείμενο.

1) Αφού διαβάσουμε το παραπάνω κείμενο με τις πληροφορίες που δίνει για την Πρωτομαγιά στην αρχαιότητα αλλά και στη σύγχρονη εποχή, φτιάχνω μία ζωγραφιά που να αποτυπώνει ένα από τα στοιχεία που αναφέρονται (ένα έθιμο, τη διαδήλωση των εργατών ή μια αρχαία γιορτή). Δεν ξεχνάμε να δώσουμε τίτλο στη ζωγραφιά μας και έπειτα την κολλάμε στο τετράδιό μας.

2) Βρίσκω 4 παροιμίες για τον Μάιο και γράφω τι σημαίνουν και τότε τις χρησιμοποιούμε.

π.χ. Οντά 'πρεπε δεν έβρεχε κι ο Μάης χαλαζώνει.

Η παροιμία αυτή σημαίνει ότι όταν έπρεπε να βρέχει, δηλαδή τον χειμώνα, δεν υπήρχαν βροχές, αντίθετα τον Μάιο ρίχνει χαλάζι, που κανονικά έπρεπε να έχει καλό καιρό. Τη φράση αυτή την χρησιμοποιούμε όταν κάτι δε γίνεται την ώρα που πρέπει και τώρα που γίνεται είναι λάθος, κακό.

Μαθηματικά :

1) Ένας κινηματογράφος την πρώτη εβδομάδα προβολής μιας νέας ταινίας έκοψε 3.683 εισιτήρια. Τη δεύτερη εβδομάδα έκοψε 396 λιγότερα από την πρώτη εβδομάδα.

α. Πόσα εισιτήρια κόπηκαν συνολικά τις δύο εβδομάδες;

β. Αν κάθε εισιτήριο κόστιζε 8 ευρώ, πόσα ήταν τα έσοδα του κινηματογράφου από τις πωλήσεις των εισιτηρίων και τις δύο εβδομάδες;

2) Σπαζοκεφαλιά: Το φιλοδώρημα

Τρεις συγγάτοικοι μπαίνουν σε ένα μαγαζί ηλεκτρονικών ειδών και αγοράζουν ένα πλυντήριο ρούχων που κοστίζει 300 ευρώ. Ο καθένας έδωσε από 100 ευρώ. Την ώρα που πήγαιναν να φύγουν τους προλαβαίνει η υπάλληλος και τους λέει πως έκανε λάθος, γιατί το πλυντήριο στοιχίζει 295 ευρώ και όχι 300 και γι' αυτό τους επιστρέφει 5 € ρέστα. Οι συγγάτοικοι, εφόσον δεν μπορούν να μοιραστούν στα ίσα τα 5 €, παίρνουν από 1 € και δίνουν 2 € στην υπάλληλο για φιλοδώρημα. Στο τέλος όμως σκέφτονται : «Έδωσε ο καθένας μας 100 € και πήρε 1€ πίσω, άρα πλήρωσε 99 €. Τρεις φορές, όμως, το 99 κάνει 297 και 2 € για το φιλοδώρημα, 299. Τι έγινε το 1 ευρώ;

Καλό τρίήμερο!